

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ κ. ΝΑΠΟΛ. ΛΑΠΑΘΙΩΤΗ

ΤΟ ΓΙΑΣΕΜΙ

Τό βόηξε πατημένο μέσ' στις σελίδες του παλιού βιβλίου, κτηριαμένο και σβησμένο άπ' τά χρόνια, σαν μιά μικρούλα πεταλούδα ξεραμένη και χαρτίσομένη σέ μιά συλλογή.

Τό είχε ξεγασμένο, έτσι καθώς τό πήρε τότε, και τζέλεισε μέσ' στό βιβλίο—στη σελίδα, ακριβώς, που διάβαζε, και πού ποτέ δέν πήγε παρακάτω.

Κι' άποξ τό κοιτάζε με παραξενεμένα μάτια, σέ μιά στιγμή του ήθε νά γελήσει. Άλλά τό γέλιο πάγωσε στά γέλια του, θμηθήκε πως ήταν πεθαμένη. Άν δέν ήταν εκείνη πεθαμένη, θά μπορούσε νά ξεσκαδίσει στά γέλια—να ξεαναγελάσει καθώς τότε, όταν πήγε στών κήπο, και τού τό πέταξε άπάνω στό βιβλίο...

Καθόταν σ' ένα μάρμαρο και διάβαζε. Μέσ' στόν κήπο ήταν όλο μάρμαρα. Έρχίζαν κάποιον μάρμαρο, δύο βήματα παρέκει—κι' ό κήπος ήταν όλο σφύρατα μάρμαρα...

Πόσο, τώρα, ήταν όλα μαζαρά!

Σταμάτησε συλλογισμένος.

Και με τά μάτια του νημονηότου του, τήν Ξαναδέ νά προβάσει μέσ' στά δέντρα, προσεχτικά, λαχανιασμένη άπ' τό δροσά, Ξαναμένη άπό ησυχία ντροπή, νά του δίχτει τό λουλούδι Ξαναζιά—κι' Ξεπια, πάλι Ξαναζιά, νά κενίγει σαν τόν κλέφτη, σκοινάβοντας στις πέτρες και στα μάρμαρα, μ' ένα γέλιο ποικίμως με κλάμα... θμηθήκε τό λαχανιασμένο πρόσωπό της, τά μεγάλα μάτια της τ' αλλοίωσαν, τά βλοσυροκοιμένα μάγουλά της, τό πόδι της που κοιτάσανε λιγάκι. Τήν Ξαναδέ ζωντανή και πάλι, κι' ήθε σ' αϊτιά του ή τρεμουλιαστή φωνή της, με τούς ψηλούς άπεγνωσμένους τόνους, που ζούμπιαζε κάθε φορά που του μιλούσε, προσπαθώντας νά τήν κάνει πού γινεζιά...

Κ' έπειτα θμηθήκε τά μαύρα της μαλλιά, που γυάλιζαν, σαν έβενος, στόν ήλιο. Κ' ήταν άξιο μεγάλης άστοχίας, πως, εκείνα τά Ξεσίαμα μαλλιά, είχαν φυτρώσει σ' ένα τέτοιο ασχημόντο—κι' άνέμυζαν με τόνον όμορμιά, σαν τ' άντέμιστα μαλλιά μιάς αμαζόνας...

Ήταν τό τελευταίο γασεμί εκείνης της χρονιάς. Δέν ίπληξαν πιά καθόλου γασεμιά. Πού νά τόξε ξετρωπώσει τάχα, σέ ποιά γωνία του μαρμαρένου κήπου—τόρα που κοντοζύγωνε φθινόπωρο—λησιονημένο άπ' τά χέρια τών άνθρώπων, για νά τού τό φέρει τόσο άξιαφα, με τόση αναγκαστική λαχτάρα, και νά τού τό φέρει κατατρόσωπο, καθώς ήταν αναμμένο στό βιβλίο;...

Ή μήπως τόξε μεγαλώσει σέ μιά γλάστρα, μέσ' στην όγρη τήν άποθήκη που κοιμόταν, διάπλα σχεδόν στό σταυλό—μόνο και μόνο για νά τού τό δώσει, τήν ήμέρα του μεγάλου χορισμού;...

Τήν ίδια μέρα, σκόπευε νά φύγει. Άποβραδίς είχε έτοιμάσει τή βαλιζά του, κι' έτοιμαζόταν νά γυρίσει στην πρωτεύουσα. Ελιξε περάσει όλο του τό κωλοκράι στην πατρίδα, κάνοντας θερινές διακοπές, και τώρα που πλησίαζε φθινόπωρο, και τό πανεπιστήμιο έπρόκειτο ν' άνοίξει, έφρασε νά γυρίσει στην Άθήνα. Οί καλές μέρες είχαν πιά περάσει, είχαν άρχισιε δυνατές βροχές, κι' ό κήπος όλος ήταν νοτιαμένο.

Περίμενε τό μεσημεριανό τό τραίνο, κι' είχε καθίσει σ' ένα μάρμαρο και διάβαζε. Ήταν ένα ρομαντικό αϊθηματικό—τό ίδιο που χρησιμοίσε τώρα, μετά χρόνια—ένα ρομαντικό με μεγάλες περιπέτειες, ένα ρομαντικό ποτισμένο δάχρυα, κι' είχε διαβάσει, μέχρι τώρα, τό μισό. Ήθελε νά τό τελειώσει πριν νά φύγει.

Κι' άξαφνα, τόν έκοψε ό έρχομός της Φρόσως, που ήθε και τού πέταξε, άπάνω στις σελίδες, τό λουλούδι τού άποχαρτηζμού.

Τζέλεισε τότε, για σημάδι, στό βιβλίο, και σηκώθηκε βλοπώντας δυνατά. Τό γέλιο του έκείνο ήταν άκακο—τό σκαστό γέλιο ενός ευθύμου παιδιού. Άλλά τώρα, που τό Ξαναθνήσκταν, τού φανόταν άπερο και χοροιδεντικό. Και με σμυτάνια σκέφτηκε τή Φρόσω τήν καψμένη, που θά τήν είχε αϊγουρα πληγώσει...

Πρώτη φορά, έπειτ' άπό τόσα χρόνια, μέσ' στό μυαλό του ξεαναγίριζε ή Φρόσω!

Ή Φρόσω, ή βλοσυροκοιμένη, ήταν ή ψυχοκόρη του γαμπρού του. Τήν είχαν σπία, και δούλευε σά σκλάβά. Έπλενε, σάρωνε, μαγειρευε, σιγνιόζε. Ήταν άκόμα νέα, άλλ' άδικημένη άπ' τή φύση. Ήταν κοντή άπ' τά μικρά της χρόνια. Ήταν αλλοίωθη, σημαδική, και τραυλική.

Κι' έπειτα είχε έρθει κι' ή άρρώστια, πού άπόανε τή φυσική άνσχημα της. Τό μου-

τρο της ήταν γιομάτο βόδες, όλο μικρά κωκωνοειδή σκαρπάρια. Και τό μυαλό της ήταν σκοτισμένο, γιομάτο ζοφερές θερηολογίες—όχι, όμως, κι' έντελώς άγανημένο. Μέσ' στα βήθη του περνούσαν κάποιες λάμψεις, κάποιες άστραπές νοημοσύνης, κάποιες άνέλπιδες, βαθείς άφοσιώσεις, κάποια ίζη άπροσδόκητης στοργής.

Κι' αυτό τό σίγμα του είχε συμπάθισι! Τόδειχνε με τά φροσμάτά της, με τίς αλλοζότες της προημίες, με τόν τρόπο που τόν παραμόνευε, μόνο και μόνο για ν' άκασει τή λαλιά του. Τόδειχνε με τά χαμηλωμένα μάτια της, όταν έκείνος τήζανε νά της γυρίσει κάτι—με τήν ξεζωρη τρεμνοιά της φωνής της.

Όλοι, στό σπίτι, τήζαν πάρει μερομιά. Και δόστον γέλια, κοροιδίες και περιόγμια. Δέν κοιτούσε νά προφέρει τ' όνομά του, νά τού φέρει τόν καφέ του, τό πρωί—κι' άκασε όλο της πετούσαν κωλοπομιά, τή σάστιζαν με τίς λοξές τους εϊφονείες, με τίς διαφορομένες κουβέντες τους... Κι' έκεινη τήζανε, γινώντας κωλοζόζαρη, άφνε τό δίκο βιαστικά, και τούδσε στα πόδια...

Κι' αυτό γινόταν τακτικά, όλο τό κωλοκράι.

Στις άρχές, ό ίδιος θήμονε ποθι. Έκανε στους άλλους παρατήρηση. Έπειτα, όμως, τό ανήθισε κι' αυτός, και τήν έτασαν κι' αυτός, στην χοροϊδιά...

Τής πετούσε λόγω τρυφού, μπροστά στους άλλους, κι' ένα βράδι, έκανε τάχα πως θά τήν άγαλιάζε. Τ' άστειο ήταν έτεροβλοιαζ γοντό. Έκείνη τήν πήρε τό παρότιον, και πήγε και κλειδώθηκε άμέσως στην κοζινα. Και τό πρωί δέ θέλησε νά μπει στην κωμοιά του, ούτε νά τού φέρει τόν καφέ του. Και χρευσόταν φορέσει και κατσάδες, για νά λιγώσει, μετά μιά βρομιάδα, τό σκατεινό, σιστηλό της πείσμα.

Κι' άπό τότε πάσαν νά τήν πολυεταίριζον. Έδώ-έκει, μονάχα, καιν' άστειο.

Και τήν ήμέρα πούεργε, ως γαινετα, δέ βστάζε, και καθώς τόν πέτυχε μονάχο, τόμνησε τό τρελλό της τό διάβημα—τό πέταγμα του λουλουδιού μπροστά του...

Κι' έμυγε δίχως νά τήν Ξαναδεί.

Τά χρόνια πέρασαν, όλα σχεδόν αλλοίωσαν. Έκείνος έμεινε για πάντα στην Άθήνα. Σ' αυτό τό μεταξί, ή Φρόσω πέθανε. Πέθανε σέ μιάν έπιδημία, που θέρμισε, δέν ξεφο πόσον κόσμο. Δέν Ξαναπατίσε τό πόδι στην πατρίδα του. Οί δικούς του είχαν φύγει όλοι. Σκαρπιασαν πός όλα τά σημεία, Άλλοι φευγάτοι στην Άμερική, άλλοι διορισμένοι στην Άθήνα. Οί γονείς του, πέθαναν κι' εκείνοι.

Κι' ό ίδιος ήταν τώρα γερασμένος. Ελιξε μιά θέση άξιοπροπτή, αλλά τόν είχε τοακιμένο ή δουλειά. Ελιξε παντρευτεί, είχε χορισει.

Κι' ένα βράδι που στενοχωριόταν μόνος, έτυχε ν' άνοίξει τήν κωσέλα του, και νά βρει μέσα τό παλιό βιβλίο.

Τό φυλλομετρούσε σιγά-σιγά, αναπολώντας τά νεανικά του χρόνια, όταν έφτασε σ' έλθισια, που είχε τότε σταματήσει, μέσ' στόν κήπο, σίχνοντας μέσα για σημάδι, τό λουλούδι... Κι' ένισσε τότε μέσα του, ύστερ' άπ' τό πρώτο χαμογέλο του, μιά θλίψη δίχως λόγο.

Νοσταλγούσε τά χμείνα του τά χρόνια, τις τρελλές ώρες της έμπιστοσύνης του στό μέλλον... Κι' όταν τό πρόσωπο της Φρόσως διεγράφη στόν όρμηοντα της μνήμης του, δέν ένισσε τή φυσική τήν όνδια, που τού προσέφευσε έναν καρό. Τό στόλισε, δέν ξερω με ποιά χρώματα—τά χρώματα τού μακρινού θανάτου, της λημονηόνης άποστάσεως—τό ξεφοσίωσε με κάποιους νέους τόνους, άντλημένους μέσ' άπ' τήν ψυχή του—κι' άντί της θλίβερης μορφής εκείνης, της αποχρηστικά σημαδεμένης, της αλλοίωθησης και της βλοσυροκοιμένης, δέν είδε παρά μιά γλυκειά κοπέλλα, μιά κοπέλλα που τόν άγαπούσε.

Τώρα τά μάτια της δέν ήταν πιά αλλοίωθηρα, τό μοττρο της ήταν διορθωμένο, τό πόδι της δέν κοιτανε δίολο.

Άκουσε τήν τρεμουλιαστή φωνή της, σαν ένα μακρινό, δειλό παρότιον, γαλαμένο μέσ' άπάνω τάφο... Τά μαλλιά της άνέμισαν στόν ήλιο, σαν οι φτερούγες ενός τραγκού πουλιού—πουλιού της νύχτας, με κομμένη γλώσσα, καταδικασμένου νά σπαίψει! Κι' όλ' αυτά, ήταν μάν έπιτήμηση, ένας έλεγχος κρυφός της συνειδησίας, ένα μεγάλο φοβερό έρότμια, που είχε μείνει κρημασμένο στόν άέρα, χωρίς νά περιμένει μάν άπόκριση, χωρίς καν νά έλπίσει μάν άπόκριση, άν και θά λαχτούσανε νά τήν πάρει...

Έφρασε τό χέρι στο κεφάλι του και δοκίμασε νά διώξει τήν έικόνα.

ΒΙΒΛΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΗΣ Κ. ΑΙΜΙΛΙΑΣ ΣΤ. ΔΑΦΝΗ

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΣΤΑΣΗ

Η κ. Αιμιλία Στεφ. Δάφνη.

"Όταν ο Χριστός αναστήθηκε, μεγάλη χαρά γίνικε στους ουρανούς. Άγγελοι και αρχάγγελοι, τα πολυάριθμα Χερουβείμ και τα Ξεστέρηγα Σεραφεείμ, όλες οι δυνάμεις των επουρανίων, έμψηχαν σε ηρωτόδη ζήνηση. Μεγάλες έτοιμασίες γίνονταν στον Παράδεισο, όπου ο Σαβαώθ, καθισμένος στο θρόνο της δόξης του, έπεριμένε τον Γνώτο, κυριότη του Θανάτου.

Και ένθ οι ποηρές δυνάμεις, ο Έσσηόρος και οι μελανόστεροι ακολούθοι του, σκεπάζοντας τὰ πρόσωπά τους με τις καλύμεις, έφεταν στα τετραβάθα της άδύσσου γαύ να κρύψουν τη ντροπή τους, οι άγγελοι του Ουρανού κρημοσαν γυριάντες από όλα οόδα και χόνα φωτός έκάνο στις τετράρηγες άψίδες του Παράδεισου, κάτω από τις όποιες θά περνούσε ο θείαιμος τού Άναστάντος έκ τάφου...

Και άπ όλη αυτή τη χαρά του θεϊκού κόσμου, έφεπτε σάν αν- πλάρημα έπάνω στη γή με γλυκύτατη άνοιξη.

Κι' έτσι η γή ευαγγελιζότανε χαρά μεγάλη, και πανηγύριζε όμοια την άνάστασή του Δημοσφού...

Και ο Ίησους Χριστός, βαδίζοντας έπάνω σε ροδόχρμες νεφέ- λες, με τό λευκόν ήμάτιον άνεμύζομενο εις τόν αϊθέρα, με τὰ μαλλιά στεφανομένα από άπυροκόμο φώς, έφτασε στους ουρανούς και πήρε τόν πλατό όρόμο του χωράζει ο Γαλιλαίας, άναιμερίζοντας το σκεπτόν χόος...

Σά μεγάλα γεγυρόβια λουλούδια, σάν πε- ταιλόδες φωτός, λαμπρίζανε μέσ' στο διά- στημα τὰ συντριμμάτα τών πλανητών, τὰ πε- ροιμένα άστρα, οι κόσμοι που πέσαναν και οι κόσμοι που θάρθουν...

Κι' ο Χριστός κοντοζόφωνε στην Πύλη του Παράδεισου.

Τότε η ζήνη δυνάμωσε. Το θόοςια των χερουβικών φτερών έγέμισε τους οράνους θόους, και οι σάλπιγγες των αρχαγγέλων έσήμαναν ότι ο Αντρωπιής πλησιάζει.

Με τὰ χιονάτα φτερά κλειστά, όρθιοι κι' ασάλευτοι σάν αγάλματα, δεξιά κι' άριστερά στην Πύλη, ο Γαβριήλ και ο Μιχαήλ, με τις ρομφαίες στο πλάι, φρονοί του Παρά- δεισου, έπεριμέναν με άρχινη προσοχή.

Και τότε γεινικε κάτι παρόξενο: από παντού πετάχτηκαν ένα πλήθος παιδικές ημ- γές, άπειρες ψυχούλες, ένας χαριτωμένος παιδιάτικος κόσμος, σάν τρεμοσάλετες φλο- γίτσες από κεράια της Άναστάσεως στον ήλιο Πασχαλινόν άέρα.

Και ήτανε σωστές δεκατέσσερης χιλιάδες τὰ παιδάκια αυτά, ήταν οι δεκατέσσερης χι- λιάδες μάρτυρες που θυσιασθηκαν κατά διαταγή του Ήσούδη σε όλη τη γή της Ίουδαίας—«όθρονος εν Ραμαθ»—στον καιρό της γε- νήσεως του Σωτήρος.

Και όλες αυτές οι παιδικές ψυχούλες μαζεύνον- ταν σήμερα στην Πύλη του Παράδεισου για να προύπαντήσουν το Χριστό, για να ψάλουν με τ' ά- θωοα χειλάια τους το «Ήσσανά εν τοίς Ύψιστοίς», και κοινούσαν τὰ χεράκια τους με άνυγχαρήτη χα- ρά, κι' όλο πύνοναν...

Και τότε οι δύο φύλακες αρχάγγελοι άνησυχή- σαν. Ο Γαβριήλ και ο Μιχαήλ, άλλαξαν ματιές, κα- τέβασαν σταφυρόν τις ρομφαίες τους και προζώρη- σαν ν' άπομακρυνόν τὰ παιδάκια, ν' άνοιξουν όδρομο...

Έκεινη τη στιγμή έφτασε και ο επειριβεημέ- νος τό φώς ός ήμάτινον, το εγλυνάτατον έαρος.

Στην όψη του άχτινοβολούσε ένα χαμόγελο ά- πέραντης καλοσύνης. Σήρασε ημλά τὰ χέρια του, που είχαν άκόμη τόν τύπον τών ήλων και, ευλο-

Τόν μεθόισε, και τόν πληγόανε μαζί, χωρίς κι' ο ίδιος να μπορεί να πει γιατί.

Δέν κατάφερνε, όστόσο, να τη διώξει.

Κι' επειδή, μέσ' στην κορυφή άπόγνώσή του, έ- νιωθε την άπόλυτην άνάγκη κάποιου λεπτού άντιπερι- σπασμού—τόρω, στα πενηνταπέντε χρόνια του, έπειτ' από διάλειμμα δέν ξαίρω πόσων χρόνων—άρχισε πάλι να διαβάσει το βιβλίο, το παλιό ρομαντικό βι- βλίο, άπ' τη σελίδα ακριβώς που τόχε παρατήσε— και χωρίς να καταλάβει πως, παρασυρμένος άπ' τὰ θλιβερά του έπεισόδια, συνεταρμένος άπ' τη γνό- ρμη πλοκή του, όσπου να φέξει, έφτασε στο τέλος.

ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΛΑΠΙΑΘΙΩΤΗΣ

γώντας τους πρώτους μάρτυρες της χριστιανοσύνης, έπτε στους δύο αρχαγγέλους:

— Άφerte τὰ παιδία έλθειν πρός με...

Οι αρχαγγελικές ρομφαίες κατέβηκαν ήτάζοντες στη διαταγή του Κυρίου.

Κι' ο Χριστός, χαϊδεύοντας τὰ παιδιάκια κεφαλάια, έτίρωσε έτσι μαζί τους κάτω από την Πύλη του Παράδεισου, περιουλομέ- νος από δεκατέσσερης χιλιάδες νήνια, που έβελναν το «Ήσσανά» και τόν δοξολογούσαν.

Και ο Νικητής του Θανάτου έδειχτηκε πάλι σε όλη του τη δόξα και έμάνταζε σάν κέδρος του Λιβάνου μέσα στο έαρινόν άνθισμα ημ- ριάδων κρίνων.

ΑΙΜΙΛΙΑ ΣΤΕΦ. ΔΑΦΝΗ

ΠΕΖΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΕΞΟ ΑΠ' ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

(Του ΚΑΡ. ΜΗΩΝΤΑΑΡ)

Αυτή η ζωή είν' ένα νοσοκομείο, όπου κάθε άρρωστος βασανίζε- ται άπ' την έπιθυμία ν' αλλάξει καρδιά. Ο ένας θά ήθελε να ύπο- φέρη απέναντι τού τζάκι κι' ο άλλος νοιάζει πως θά γινή καλά πλάι στο παράθυρο.

Έμένα μου γάινετα πως θά ήμουν πάντα καλά, έκει που δέν βρισκόμια τόρω, και τό ζήτημα αυτό της αλλαγής είν' ένα θέμα που τό συζητάω αδιάκοπα με την ψυχή μου.

— Πές μου, ψυχή μου, της λείω, πτοχή ψυχή μου ψυχραμένη, τι θά έλεγες άν κατοί- κούσαμε στην Λισαβόνα. Έκει πρέκει να κάν- νη πολύ γέστη και θά ξαναζοντανίκες σάν μια σάβρα. Η πολιτεία αυτή βρισκεται κοντά στη θάλασσα... Λένε πως είνε χτισμένη με μάμαρα και πως ο κόσμος έζει νοιώθει τε- τοιο μίσος για τη βλάστηση, ώστε ξεροζί- νει όλα τα δέντρα... Αυτό είν' ένα τοπίο που θά σοφ άρεση πολύ...

Μά η ψυχή μου δέν άπαντάει...

— Άκού σοφ άρεσει τόσο ν' αναπαύσει, της ξαναλέω, και νά βλέπης συγγρόνος την ζήνηση, θέλεις να πάμε να κατοικήσουμε στην Όλιανόνα, στη μακαρία αυτή χώρα; Ίσως νά διασκεδάσης πολύ σ' αυτό τό μέρος, το όποιον έχεις θαυμάσει τόσες φορές τις έίκο- νες στα μορσεία. Τι θά έλεγες άν διαλέγαμε για διαμονή μας το Ρόττερνταμ, έσθ που ά- γιάς νά βλέπης τὰ δάση τών κατοικιών και τὰ καράβια άγκυροβολημένα μαζύ στα σπείτα;

Μά η ψυχή μου εξακολουθούσε να μένη άμωνη.

— Η Βαταβία, της ειπα τότε εγώ, ίσως νά σοφ άρεσε περισσό- τερο. Έκει θά βρούμε όλο το πνεύμα της Εύρώπης ένομομένο με την όμορφία τών τροπικών χωρών.

Μά ούτε λέζει η ψυχή μου.

— Έφτασες λοιπόν, της ειπα τέλος εγώ, σε τέ- τοιο σημείο νοσοκόματος, ώστε να μην ευχαριστή- σαι παρά μόνο μέσα στην πληξί σου;... Άν ση- δαίνη αυτό, άς άβουγιμε άπ' αυτά τὰ μέρια που μοι- άζουν με χόους του Θανάτου... Άς έτοιμάσουμε τις άποσκευές μας για τό Τόρονο... Άς πάμε άκό- μια πιο μακριά, άν θέλεις... Κι' άκόμα πιο μακριά, άν αυτό είνε δυνατόν... Άς εξατασταθούμε στον Πόλο... Έκει, ο ήλιος φωτίζει λοζά τη γή... Έκει θά μπορούμε νά κάνουμε τὰ λουτρά μας μέσ' στα σκοτάδια, κι' η πολιτικές αγέγες για νά μās διασκε- δάξουν, θά μās στέλνουν κάθε τόσο δέσμες φωτός τριανταφυλένιες, σάν αντάγχειες της φωτιάς της κολάσεως.

Τότε η ψυχή μου ξεχόθηκε από μέσα μου και μου φώναξε μ' άπόγνοια:

— Άς πάμε όπου θέλεις... Άδιάρφορο που! Ά- διάφορο που! Φτάνει μονάχα αυτό τό μέρος να είν' έξω άπ' τόν κόσμο...

CH. BAUDELAIRE

ΔΗΛΩΣΙΣ

Το «Μπουκέτο», καθώς και τὰ λοιπά πε- ριοδικά, από σήμεραν θα τιμάται δροχμάς 3.

